

KURJER ZACHODNI

»ISKRA«

Oplata poczt. niszczona ryczałtem.

ROK XXIV.

SOSNOWIEC, NIEDZIELA 19 LISTOPADA 1933 ROKU.

Nr. 520.

Cena egz. 15 gr.

Prenumerata miesięczna w Sosnowcu 3.00 zł.

Prenumerata miesięczna poza Sosnowcem i w Sosnowcu z odnośzeniem do domu 3.50 zł

B. P.

SALOMEA z ZIMNAWODÓW POZNAŃSKA

po długich i ciężkich cierpieniach zmarła w dniu 18 listopada 1933 r. przeżywszy lat 69.

Wyprowadzenie drogiej nam Zwłok z mieszkania przy ul. Małachowskiego 9 na cmentarz miejscowy nastąpi w niedzielę dnia 19 listopada 1933 r. o godz. 11-ej, o czym zawiadamiają pozostali w głębokim smutku

Mąż, Syn i Rodzina.

7933

Wezwanie do odbycia kary

przez b. więźniów brzeskich.

WARSZAWA, 18.11. (Tel.wł.). Prokurator Sądu okręgowego w Warszawie polecił policji państwowej doręczyć wezwania pp. Bagińskiemu, Barlickiemu, Dubois, Kiernikowi, Liebermanowi, Pragerowi do stawienia się celem odbycia kary.

Odpowiednie pisma wysłano do

prokuratorów: w Krakowie w sprawie Mastka, w Wadowicach w sprawie Putka, w Tarnowie w sprawie Witosa i Ciolkosza.

Na wypadek ukrywania się względnie opuszczenia kraju będą za skazancami rozesłane listy gończe.

Projekty ustaw

które wpłyną do Sejmu.

WARSZAWA, 18.11. Ponieważ z początkiem przyszłego miesiąca podjęte będą prace Sejmu, w różnych Ministerstwach wykańczane są projekty ustaw, które izbom parlamentarnym będą przedłożone.

Jak wiadomo, wszystkie ważniejsze zagadnienia zostały już rozwiązane drogą dekretów Prezydenta Rzplitej. Pozostało natomiast szereg konwencji międzynarodowych, które Sejmowi będą

przedłożone do ratyfikacji, oraz sprawy drobniejsze.

Pozatem jednak Sejm będzie się musiał zająć przedłożeniami rządowymi, dotyczącymi zapowiedzianych przez p. ministra skarbu nowych podatków, oraz sprawą reorganizacji podatków samorządowych.

Natomiast o Konstytucji narazie cicho. Zapowiadane przez sanację narady BB nad projektem pp. Cara i Sławka dotychczas się nie odbywają i nie są nawet zapowiedziane. W kołach sanacyjnych przypuszczają, że w ciągu grudnia, przed świętami Bożego Narodzenia projekt będzie Sejmowi przedłożony.

Skazanie Dertila

sprawcy zamachu na Dollfussa.

WIEDEN, 18.11. Wśród wielkiego zainteresowania publiczności rozpoczął się dziś przed wiedeńskim sądem lawniczym proces o głośny zamach na kanclerza Dollfussa, dokonany w dniu 3 października na schodach gmachu parlamentu przez Rudolfa Roberta Dertila.

Przebieg tego zamachu przedstawiał się następująco:

W dniu 3 października o godz. 2 popołudniu, gdy kanclerz Dollfuss wracał z posiedzenia, podszedł do niego w przedsiwnku parlamentu jakiś młody człowiek i z bliskiej odległości strzelił do niego dwukrotnie z rewolwera, raniąc kanclerza w prawe ramię.

Zamachowca ujęły osoby, towarzyszące kanclerzowi.

Dochodzenia wykazały, że Dertil, on bowiem był zamachowcem przybył do parlamentu, aby rzekomo wręczyć list związku właścicieli nieruchomości. Czekal na kanclerza około dwu godzin.

Gdy kanclerz opuszczał salę posiedzeń, Dertil chciał do niego podejść, zatrzymał go jednak agent policjiny Bau-

mann. Dertil wręczył agentowi list, a gdy kanclerz wyszedł z szatni, podszedł do niego i strzelił.

W toku śledztwa Dertil twierdził, że nie zamierzał zabić kanclerza, że zamach jego był tylko symboliczny, chciał bowiem zwrócić powszechną uwagę na swego ojczyma dr. Günthera, który, jego zdaniem, mógłby jedynie wyprowadzić państwo i mieszkańców Austrii z niewoli gospodarczej.

Akt oskarżenia jednak wziął za podstawę chęć zabicia kanclerza, powołując się m. in. na fakt, że Dertil, jako były żołnierz, nie mógł nie rozumieć możliwości zabicia człowieka przy strzale z tak bliskiej odległości.

Świadkowie stwierdzają pozatem, że mierzył on wprost w piersi kanclerza i jedynie dzięki grubemu płaszczowi Dollfuss nie odniósł cięższych ran. Nawet z motywów oskarżonego zdaje się wynikać, że chodziło mu o zabójstwo.

Dertil został skazany na 5 lat więzienia z ciemnicą każdego 3 października jako rocznicę zamachu.

ś. † p.

Konstancja Michalina z Jaworskich Żurkowa

po krótkich cierpieniach opatrzona św. Sakramentami zmarła w dniu 18-go listopada 1933 r. przeżywszy lat 67.

Wyprowadzenie drogiej nam zwłok z domu żałoby przy ul. Sobieskiego Nr. 8 w Dąbrowie Górnej do kościoła parafjalnego w Będzinie, nastąpi w dniu 21-go listopada rb. (wtorek) o godz. 8-mej rano, a po nabożeństwie złożenie zwłok do grobu rodzinnego w Będzinie, o czym zawiadamiają stroskani

Mąż, Siostrzenica, Zięć, Wnuczka i Rodzina.

Podziękowanie

Za oddanie ostatniej posługi

ś. p. Bronisławowi Włosińskiemu

i okazanie nam głębokiego współczucia: Wielbnemu Duchowieństwu, a w szczególności Ks. Kanonikowi T. Jankowskiemu, Dyrekcji i Pracownikom Modrzejowskich Zakł. Górnej Hutn., Prof. W. Powiadowskiemu, Zespołowi Chórów Zw. Maszyn. Kolejowych i „Liry”, Solistom p. Dr. Lipnickiemu i p. Guczemu, Związkowi Prac. Miejskich w Sosnowcu, Delegacji Ochotniczej Straży Pożarnej w Częstochowie w osobach pp. Kolna i Kizłicha, oraz wszystkim Przyjaciółom, Kolegom i Znajomym, serdeczne „Bóg zapłać” składa

7926

Żona, Córka, Syn i Rodzina.

Nieścisle wiadomości

o stosunkach polsko-niemieckich.

BERLIN, 18.11. „Deutsches Allgemeine Ztg.” ogłasza dziś dłuższy artykuł Wilhelma Krissa pt. „Pokój na Wschodzie”, w którym autor daje szeroko njęty zarys stosunków polsko-niemieckich w ciągu stuleci i rozpoczyna od twierdzenia: „Pomiędzy Rzeszą niemiecką a Polską, jak dawno istnieje, nie było nigdy wojny”.

Autor wiąże oświadczenie kanclerza, złożone posłowi polskiemu z tym faktem historycznym. Dalej przypomina autor, że jedynie 500 lat (?) temu groziła wojna polsko-niemiecka, do której nie doszło z powodu przyjęcia chrześcijaństwa przez Polskę. W dalszym ciągu nawet istotne wypadki zatargów i tarć obu narodów znikają, o ile zestawia się je z zewnętrzniemi wojnami u innych narodów. Życie kulturalne i gospodarcze Polski oraz Niemiec nie zawiera żadnych zasadniczych i nie dających się przewartościować sprzeczności. Dopiero po powstaniu Rzeszy niemieckiej za Bismarcka odmien na idea opanowała emigrację polską w Paryżu. Wówczas w świadomości społeczeństwa niemieckiego wytworzyło się fałszywe wyobrażenie o „niebezpieczeństwie polskim”, które następnie znalazło wyraz w polityce kolonizacyjnej Niemiec. Mimo to zachowała się świadomość, że kwestja polska jest zagadnieniem, dającym się rozwiązać na drodze pokoju.

Historja stosunków niemiecko-polskich potwierdza więc w całej pełni oświadczenie kanclerza Hitlera.

LEKARZ-DENTYSTA

R. ERLICH-CYGLEROWA

w Będzinie

PRZEPROWADZIŁA SIĘ

na ul. Kollątaja 37 I p. 7770

DR. BARYLSKI TADEUSZ

przyjmuje

w chorobach skórnych i wenerycznych

od 8—9 i od 4—7.

Będzin ul. Małachowskiego 58.

Tel. 5-71.

ZMIANA NA STANOWISKU SEKRETARZA SKARBU STANÓW ZJEDNOCZONYCH. W. H. Woodin (po lewej), dotychczasowy sekretarz Stanów Zjednoczonych, mąż zaufania Roosevelta, otrzymał bezterminowy urlop równoznaczny z dymisją. Sekretarjat skarbu prowadzi obecnie zastępca sekretarza Henry Morgenthau, syn znanego finansisty.

W. P. Dr. Stanisławowi Zawadzkiemu za troskliwą opiekę podczas choroby ś. p.

Bronisława Włosińskiego

serdeczne „Bóg zapłać” składają żona, córka i syn.

Lekarz Dentysta

M. Szpilman

przyjmuje od 9—1 i od 3—7.

SOSNOWIEC, ul. 3 Maja 15.

vis a vis dworca.

Doktor Wszecznauk Lekarskich

ALEKSANDRA ROWIŃSKA

Specjalność: choroby dzieci i niemowląt

przeprowadziła się z Warszawy

do Dąbrowy Górniczej

ul. Sobieskiego 7, I piętro. Tel. 3-03.

Przyjęcia zwykle od godz. 11—13-tej. Stała obserwacja niemowląt od godz. 14—15. 7787

Jak wypędzano diabła

Makabryczna scena w chłopskiej chacie.

LWÓW, 18.11. Dnia 8 sierpnia r. b. przyszedł do chorej na nieuleczalny nowotwór Warwary Maruńczak w Doleśzowej pod Horodeńką, niejaki Jarosław Zacharjasiewicz ze swą żoną Barbarą i opowiedział, że jest spirytystą i że potrafi wyleczyć chorą. Po zbadaniu pacjentki oświadczył, że w piersiach jej znajduje się Jajo jaszczureze, w którym mieszka sam Belzebub i że należy przeprowadzić egzorcyzmy, gdyż właśnie diabeł powoduje chorobę, którą lekarze uważają za nieuleczalną.

Chora uwierzyła i Zacharjasiewicz zabrał się do dzieła. Kazał chorej położyć się na łóżku, przykrył ją białymi calunami, w ręce jej wkuł krzyż. Następnie wydobyl z tobołka koc, t. zw. „weteretę”, zmierzyl odległość od stóp do okna u siebie i u swej żony, poczem odległości te oznaczył krzyżykami na wercie, którą zawiesił w drzwiach. Obok chorej położył wielką księgę kościelną, kilka ziarnek jałowca i ponczył zebrańnych, że niebawem zacnie się wypędzenie diabła.

Na jego rozkaz przywołano Romana Kurczaka, najlepszego strzelca ze wsi, któremu Zacharjasiewicz dał nalożony rewolwer i kazał na wymawiane przez siebie zaklęcia (Rab boży, Hrehoryj obertaje sia do świtła i słońcia) strzelić z zakreślonego kredą koła w krzyżyki, zaznaczone na końcu. Zarazem ostrzegł obecnych, że po strzałach wyjdzie diabeł, który będzie krzyczał i charczał głosem jego i jego żony. Po strzałach mają czekać do rana (widowisko rozegrało się o północy), poczem dopiero owlnu uchylić kotarę.

Dyspozycje Zacharjasiewicza wykonano skrupulatnie. Po strzałach dał się słyszeć głuchy stuk, charkot, jęk, a potem nastąpiła grobowa cisza.

Nad ranem weszła pierwsza do zasłoniętego kotarą pokoju chora, która przeżalście wrzasnęła i usunęła się na podłogę bez przytomności. Zebrani ujrzeli mrozący krew w żyłach widok. Na podłodze za kotarą leżały zwłoki Zacharjasiewicza i jego żony. Oboje mieli przestrzelone przez oko prawe czaszki.

Przeprowadzone dochodzenia wykazały, że Zacharjasiewicz wraz z żoną stanął umyślnie za kotarą i oboje wpatrywali się w wyszyte na niej krzyżyki w tym celu, aby strzały Murczaka ich zabili.

Dalsze dochodzenia wykazały, że „czarownik” Zacharjasiewicz, który się od dawna trudnił spirytyzmem, pozyskał dla swych praktyk Karola Przytockiego i Paranię Baran, których uprowadził w nieznaną dotąd miejsce i tam prawdopodobnie zamordował, gdyż osób tych

już nie odnaleziono. Wyrzuty sumienia pełniły „czarownika” do makabrycznego samobójstwa, a również zamordowania żony. Poszukiwania zwłok jego ofiar pozostały bez skutku.

W związku z tem stanął przed sądem w Horodence Roman Karczuc, oskarżony o nieumyślne zabójstwo pary spirytystów.

Samoloty sowieckie odwiedzą Polskę w kwietniu.

RYGA, 18.11. — Sowieckie koła lotnicze twierdzą, że rewizyta lotników sowieckich w Warszawie nastąpi nie wcześniej jak w kwietniu 1934 roku. Na czele eskadry sowieckiej poleci szef awiacji wojskowej, p. Aleksis, w towarzystwie kierownika awiacji cywilnej, oraz wyższych oficerów. Ogółem lecieć ma 12 samolotów, w tem trzy komunikacyjne. Załoga tych samolotów wybrana będzie wcześniej z pośród asów lotnictwa sowieckiego. Przejdzie ona odpowiadnie ćwiczenia i dokona wyboru samolotów.

Po pobycie w Warszawie, który potrwa co najmniej 4 dni, lotnicy sowieccy polecą do Paryża.

Goebels tego nie pisał Sfałszowany artykuł.

BERLIN, 18.11. Biuro Wolffa komunikuje:

Według nadeszłych tu wiadomości, w dzisiejszym wydaniu „Saturday Review” w Londynie ukazał się artykuł, podpisany przez dr. Goebelsa pt. „Cele Niemiec. — Niemcy żądają dalszych obszarów”. Artykuł ten zawiera twierdzenia o rzekomych rokowaniach sojuszniczych Niemiec, których celem jest rozszerzenie stanu posiadania, oraz o rzekomych planach uzbrojenia Niemiec. Wiadomości te wyraźnie wskazują, że chodzi tu

o grube fałszerstwo. Minister propagandy dr. Goebels osobiście oznajmia, że artykułu tego nie pisał i nigdy nie wyraził się w duchu twierdzeń, które podpisano, nadużywając jego nazwiska. Istotne stanowisko ministra powinno być znane zresztą z jego licznych przemówień i oświadczeń w ostatnich czasach. Jednocześnie ambasador niemiecki w Londynie złożył demarche, a ambasador niemiecki w Paryżu demarche przeciw rewelacjom „Petit Parisienne”.

SIOSTRA DYMITROWA NA MEETINGU W LONDYNIE.

LONDYN, 18.11. — Na olbrzymim meetingu protestacyjnym, jaki się odbył wczoraj w Londynie, przemawiała siostra oskarżonego w procesie o podpalenie Reichstagu Bułgara Dymitrowa, której urządzono długotrwałą owację.

Dymitrowna oświadczyła, że brat jej jest całkowicie przygotowany na

karę śmierci, lub na to, że w razie kary więzienia zostanie w więzieniu przez śpiaczych hitlerowskich zamordowany. Nie mając przez to nic do stracenia, nie ma on się czego obawiać i postanowił poświęcić się w obronie sprawy, o którą walczył całe życie.

Żałoba Arabów po ofiarach zająć.

JEROZOLIMA, 18.11. — Arabski komitet wykonawczy uchwalił wczoraj zbojkotować ustanowioną przez

Arabowie odmówią złożenia jakich

Nowa powieść Kurjera Zachodniego!

Czytelnicy nasi przyjmą z największym zadowoleniem wiadomość, że autorka z tak wielkim zachwytem czytanych na łamach K. Z. powieści „Błękitny Packard” i „Dwie pokusy”

p. Anastazja Drewnowska

przeznaczyła swą najnowszą powieść do druku w „Kurjerze Zachodnim”. Powieść ta p. t.

„AS W RĘKU NIKI”

jak wszystkie poprzednie powieści Drewnowskiej, odznacza się nadzwyczaj emocjonującym konfliktem, który rozgrywa się

na uroczem tle

jednego z najpiękniejszych zakątków Polski. Narazie więcej nie zdradzimy, nie długo nasi Czytelnicy sami zapoznają się z Niki i dowiedzą się, jakie miała szczęście w swojej grze!

Powieść Anastazji Drewnowskiej „As w ręku Niki” jest ostatnim przed trzema dniami ukończonym jej utworem. O druk tej powieści ubiegało się kilkanaście dzienników, lecz pierwszeństwo udało się uzyskać „Kurjerowi Zachodniemu”, gdzie młoda i utalentowana Autorka drukowała swą pierwszą powieść, która stała się pierwszym stopniem do osiągnięcia przez nią rozgłosu w świecie literackim.

„AS W RĘKU NIKI”

stanie się wkrótce naimilsza lektura naszych Czytelników.

Dr. med.
OSKAR ZEGER
choroby wewnętrzne i dzieci
przyjmuje 4—8 pp.
Sosnowiec, ul. Małachowskiego 5
7891
Tel. 12-95.

komisarza angielskiego komisję śledczą, kolwiek zeznał przed tą komisją.

Na dzień 9 grudnia komitet wyznaaczył urządzenie w całej Palestynie uroczystości żałobnych ku czci padłych w ostatnich zająciach Arabów.

Msza św. w samolocie

PARYŻ, 18.11. Paryska „La Croix” donosi, że w ubiegłe święto Chrystusa Króla nad morzem, między zatokami Koryneką i Patras, w hydroplanie kursującym między Sajgonem a Marsylją, odprawiona była pierwsza w dziejach msza św. w powietrzu. Odprawił ją powien zakonnik zdążający z misji francuskich na Wschodzie do Marsylji, korzystając z udzielonego mu w tym celu upoważnienia. Jako ministrant służył do mszy św. jeden z podróżnych.

Odnaczenie członków MUNCYPALNOŚCI M. PARYŻA.

PARYŻ, 18.11. W gmachu ambasady R. P. ambasador Chłapowski wręczył odznaki orderu Odrodzonej Polski reprezentantom municypalności miasta Paryża. Komandorję z gwiazdą otrzymał b. prezes rady miejskiej m. Paryża Maurycy de Fontenay, komandorję otrzymali: wiceprezesi Lewee i Nastorg oraz syndyk miasta Bucaille. Krzyż oficerski otrzymał sekretarz rady miejskiej Boulard, wreszcie krzyż kawalerski — zastępca szefa gabinetu prezesa rady miejskiej Loliec.

MALOWANIE POKOI

i wszelkie prace lakiernicze od najskromniejszych do najwykwintniejszych wykonywa po cenach przystępnych i na warunkach dogodnych — **Przedsiębiorstwo Robót Malarskich J. Gawlikowski „SZTUKA”** Dąbrowa Górnicza, Sobieskiego 37, tel. 2-85.

Największe kolekcje wzorów krajowych i zagranicznych. Kosztorysy i wzory na każde żądanie.

Snieżyca WE WŁOSZECH.

RZYM, 18.11. Nad Turynem i okolicą przeszła gwałtowna burza śnieżna, która wyrządziła poważne straty. Ruch w mieście jest zatamowany. Pociągi przybywają z wielkim opóźnieniem. Połączenia telefoniczne i telegraficzne uległy uszkodzeniu.

Więzienie ZA NIEPODNIENIENIE RĘKI.

WROCLAW, 18.11. Należącego do mniejszości polskiej studenta medycyny Jana Kurpiera, którego przetrzymano w swoim czasie w areszcie za niepodniesienie ręki podczas śpiewania nacjonalistycznych pieśni w jednym z lokali wrocławskich, obecnie, mocą uchwały sądu powiatowego w Wrocławiu skazano za „ten ciężki wybryk” na 6 tygodni więzienia.

Zatonięcie parowca

TOKIO, 18.11. Parowiec japoński „Sensendaru” zatonał przy wybrzeżach Loochno. Z załogi 50 osób uratowano tylko jednego marynarza, który dostał się na pokład okrętu Mizuhomaru

Kto wygrał na loterii?

WCZORAJSZY DZIEŃ CIĄGNIENIA.

Wczoraj w pierwszym dniu ciągnięcia II klasy 28-aj polskiej loterii państwowej większe wygrane padły na numery następujące:

20.000 zł. — Nr. 56465.
15.000 zł. — N-ry: 54241 72805 90558 117679.
10.000 zł. — N-ry: 49478 136638 36517.
5.000 zł. — N-ry: 890 16051 46425.
2.000 zł. — N-ry: 25357 100474 149276 14407

151628.
1.000 zł. — N-ry: 18074 21675 29807 62886
69735 90922 150239 153608 159916 160796 3977
16391 95377.

500 zł. — N-ry: 14518 53985 37762 87460
105739 127924 119271 140755 25512 46115 66017
91461 102128 109261 135508 144845.

400 zł. — N-ry: 15006 31706 39054 40202
57294 62504 66758 94452 110067 117488 117558
1122114 126984 151928 142115 140308 143075
145965 156080 157204 22434 25373 27350 51507
66260 74748 81943 101709 115912 116976 102110
152698 159991 157545 168078 168388.

250 zł. — N-ry: 15191 17354 25566 35959
57168 44109 45545 52114 66182 69112 71911
89227 95058 101899 102141 102718 110466 112458
115448 125913 130991 155615 161284 168126
22915 38125 47437 48502 48858 66022 81618
84937 94855 99463 101165 107789 121357 130724
154379 139396 143436 157611 159935 166611.

200 zł. — N-ry: 7765 17038 19651 21873 31660
40475 42713 52600 54772 57002 59968 65015
64017 65027 74002 73274 84067 85086 87588
88041 92756 93141 95563 97261 99930 100456
102968 105450 104623 124283 126889 129145
135140 134034 134730 144141 144706 451716
140759 146415 166763 167832 1224 13008 14500
16485 22107 25314 28639 41620 49896 59555
65159 66405 68275 72407 76245 80749 83806
84280 85404 89822 93878 94625 95942 108232
109510 110218 111422 117756 118107 121655
134026 142658 145257 145995 146686 148722
152877 153705 154460 164717 166492 168109
169239.

ROKOWANIA POLSKO - NIEMIECKIE

Wizyta posła Rzeczypospolitej w Berlinie, p. Lipskiego u kanclerza Hitlera nie miała, jak wynika z komunikatu Biura Wolffa, charakteru wyłącznie kurtuazyjnego. W komunikacie bowiem stwierdzono, że rozmowa ta, w której uczestniczył minister spraw zagranicznych Rzeszy, wykazała zupełną zgodność obu rządów w zamiarze traktowania na drodze bezpośrednich rokowań spraw, dotyczących obu krajów oraz dla utrwalenia w Europie pokoju i wyrzeczenia się w stosunkach między sobą wszelkiego uciekania się do siły.

W komentarzu do powyższego komunikatu pisma niemieckie zapowiedziały rozpoczęcie bezpośrednich rokowań między Warszawą a Berlinem. Niedawne narady między kierownikami polityki polskiej i niemieckiej zarówno w Warszawie, jak i w Berlinie zapowiadały zresztą taki obrót sprawy.

Stoimy w każdym razie wobec nowej fazy stosunków polsko - niemieckich, które — bez względu na ich kierunek — staną się zapewne w najbliższym czasie bardziej aktywne. Zwrot ten — należy stwierdzić to z naciskiem — nie jest nieoczekiwany, gdyż leży na linii dzisiejszej polityki niemieckiej wbrew może zewnętrznym pozorom.

Niemcy chcą dziś wyjść z odosobnienia. Dlatego właśnie wystąpiły z Ligi Narodów, bo czuły się tam osamotnione i skępowane. Nie przez Ligę Narodów chcą szukać kontaktów ze światem, ale w bezpośrednich zetknięciach z poszczególnymi państwami.

To jedno. A po drugie Rzesza hitlerowska pracuje dziś nad swym wewnętrznym umocnieniem i nad przekształceniem swego ustroju. Dla urzeczywistnienia tego celu chce sobie zapewnić pokój przynajmniej na pewien czas. Dynamizm współczesnych Niemiec jest dziś tak wielki, że mogą sobie one pozwolić na przytłumienie go w punktach najbardziej drażliwych i zapalnych. Niemcy dobrze wiedzą, że rozpalenie ognia na wschodzie Europy mogłoby doprowadzić do takich komplikacji, które zachwiałyby ich planami wewnętrznymi i zewnętrzными na szerszą skalę.

Niemcy wiedzą, że prędzej, czy później przyjdzie im się rozprawić również z Francją. Chciałyby one już dziś doprowadzić do bezpośrednich rozmów z rządem francuskim np. na temat Zagłębia Saary. Ale dla ułatwienia sobie tej gry chcą wykazać się świadectwem moralności od strony polskiej. Paradoksy polityki niemieckiej są zatem pozorne. Taktyka kierowników zagranicznej polityki Rzeszy ma swoje głębokie uzasadnienie i dobrze świadczy o wyczuciu politycznym jej kierowników. Nowi panowie Niemiec — posadzeni o brak zdolności i dyktantyzm — okazują się zręczniejszymi politykami do dyplomatów starej, przedwojennej szkoły.

Z tego musi sobie zdawać dobrze sprawę polityka polska. Ma ona teraz takich partnerów że nie może liczyć na błędy przeciwnika, lecz musi sama unikać własnych błędów i wszelkiej słabości.

Byłoby rzeczą naiwną ze strony Polski, gdyby nie starała się z obecnego nastawienia niemieckiego wyciągnąć wszystkich możliwych dla siebie korzyści. Pomysł ignorowania Niemiec współczesnych dlatego tylko, że są hitlerowskie, mógłby się zrodzić w umysłach albo parafjańskich albo przesiąkniętych talmudyzmem Zabezpieczona dziś od strony wschodniej, mając sojusze z szeregiem państw, Polska z mniejszym ryzykiem może ustosunkować się do spraw niemieckich.

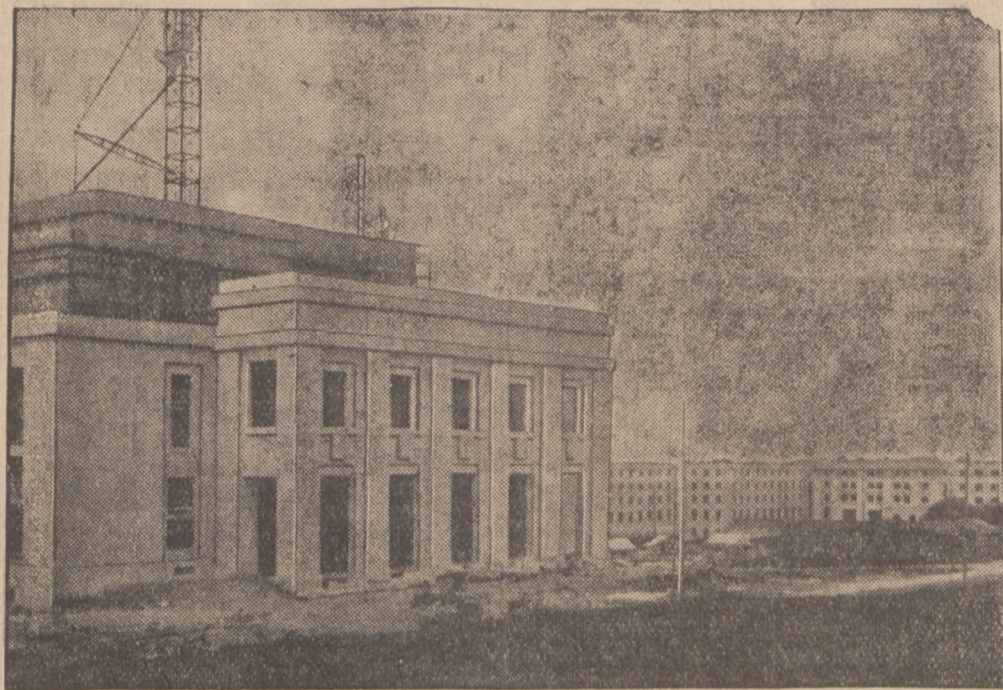
Ale rozmowy nasze z Berlinem powinny być traktowane bez żadnych złudzeń. Musimy stale pamiętać, że Niemcy ani nie wyrzekają się, ani nie wyrzekną się swoich planów na wschodzie, które godzą wprost w niepodległy nasz byt. Zapomnienie o

tem choćby przez chwilę doprowadziłoby do najfatalniejszych następstw. Również zdawać sobie musimy dobrze sprawę z misternej gry niemieckiej, która dziś usiłuje wykazać wszystkim pokojowość intencji Rzeszy. Postanowienie zatem stosunków polsko - niemieckich — gdyby one miały być dalej prowadzone — na właściwej i realnej płaszczyźnie, a nietopienie ich w sosie pacyfistycznym, jest bezwzględnie konieczne.

Wobec zapowiadanych bezpośrednich rozmów francusko - niemieckich podobne kontakty między Polską a

Rzeszą nie byłyby dziwne, pod warunkiem wszakże rozumienia dobrze zamiarów Berlina, który różnymi sposobami stara się rozluźnić sojusz polsko - francuski.

Kardynalnym wszakże warunkiem wszelkich zetknięć z Niemcami jest pamiętać o tem, że w naszych z niemi stosunkach są granice, które żadną miarą nie mogą być przekroczone. W Berlinie muszą też wiedzieć, że są sprawy, których poruszenie wywołałoby natychmiast zdecydowany opór całej Polski.

Wielki gmach Ligi Narodów w Genewie, którego budowa jest już na ukończeniu. Długość frontu tego gmachu wynosi 230 metrów.

Przywódca sjonistów radzi Polsce związać się „ślubem“ z żydami.

W dniu 2 b.m. odbyło się w Warszawie, w żydowskiej restauracji „Piccadilly“, przyjęcie na cześć Wulfa - Żabotyńskiego, przywódcy sjonistów - rewizjonistów, który przybył do Warszawy z Paryża na zjazd żydowskiej organizacji wojskowej „Brith Hakail“ (Związek wojskowych). Przemówienia miały charakter polityczny. Ze strony mówców („Moment“ z 7 bm.) zwrócono uwagę gościowi, że żydzi w Polsce znajdują się bez odpowiedniego przywódcy i jest wskazane, aby tak wybitna osobistość, jak on, Żabotyński, osiadł w Warszawie i objął kierownictwo polityką żydowską.

W swojej odpowiedzi m. in. mówca — zatrzymał się nad zaproszeniami osiedle-

nia się w Warszawie, w których on dopatruje się pewnego sensu.

Ośrodek polityczny żydostwa światowego znajduje się w Polsce:

— Polityczny ośrodek żydostwa leży tutaj. Występować przeciw Anglii — występuje wszędzie, ale kiedy raz wystąpiłem przeciw Anglii tutaj, w Warszawie, cała prasa angielska zajęła się tą sprawą. Rzeczywiście, tam, gdzie znajdują się 3 miliony żydów, tam otrzynuje się prawdziwe echo.

Dalej Żabotyński

— porusza sprawę, jak rząd polski odnosi się do utworzenia sjonistycznego ośrodka w Polsce i wyraża swoje mniemanie, że każdy rząd, który zawrze z nami ślub, nie będzie tego żałował.

Historja naszego narodu świadczy wymownie o tem, jakie były skutki „ślubów“, zawartych przez rządy polskie z żydami.

POWODZENIE HITLERA

P. Clement Vautel pisze w „Le Journal“ (nr. 15.003) o wynikach plebiscytu w Niemczech, jak zwykle z pewnym odcieniem żartobliwym:

— Nikt, w żadnym kraju, w żadnej epoce, nie miał tak trjumfalnych wyników plebiscytu, jak Hitler. Nigdy i nigdzie 40 milionów obywateli i obywaterek nie wcieliło w ten sposób w jednego zbawcę swej nadziei, swej woli, swej dumy. I mówcież tu teraz dobrzy ludzie, w dalszym ciągu o pięknym Adolfie lub o malarzu pokojowym!

Napoleon I i Napoleon III zwrócili się do Francji wielokrotnie z pytaniem: tak czy nie? Najpiękniejsze ich sukcesy nie mogą być porównane z powodzeniem w Niemczech tego austriackiego Hitlera o gładkich włosach. Po swym zamachu z 2 grudnia 1851 książę Ludwik - Napoleon, późniejszy Napoleon III, dostał 7.439.216 głosów a mniejszość wynosiła tylko 640.737 czyli blisko dziesiątą część większości. Wyniki, osiągnięte przez Führera, są jednak znacznie wyższe. 40 milionów mówi: tak! Innymi słowami, niemal ogół Niemców, a także i

Niemek, w wieku uprawniającym do głosowania, przyklasnął nowemu Arminiusowi germańskiemu. Jest on dziś potężniejszy niż był kiedykolwiek Kaiser i Bismark.

Tak jest, trzeba to mieć na oku, że Niemki poszły również, jak jeden mąż, za bożyszczem, wydechającym jednocześnie żar i mróz, pokój i wojnę. A przecież tylekroć u nas mówiono, że strony zwolenników i zwolenniczek głosowania kobiet, że udział kobiet w ciele wyborczym sprawi, iż będzie ono rozsądniejsze, bardziej zrównoważone, bardziej odporne dla niebezpiecznych uniesień. Nasze głosowanie, mówiły obrończynie tej myśli, wniesie w walki polityczne zdrowy rozsądek realnych gospodyń domowych, a nie damy się wziąć na słówka. Czyż jednak właśnie nie na słowa brano zawsze kobiety? W każdym razie Niemki, mające sławę doskonałych gospodyń, szaleją również jak się okazuje, za człowiekiem w brunatnej koszuli i na pytanie, czy mnie miłujesz, odpowiedziały niemal wszystkie z zachwytem: tak.

W każdym razie, z jakiegokolwiek

działają tabletki Togał przy bólach reumatycznych, podagrze, bólach i rwaniu w stawach, neuralgji i przeziębieniu. Już od przeszło lat 15-tu z najlepszym powodzeniem stosuje się przy tych schorzeniach tabletki Togał. Przeszło 6000 lekarzy, w tej liczbie wielu wybitnych profesorów, potwierdziło skuteczność działania tabletek Togał. Spróbujcie i przekonajcie się sami dziś jeszcze! Należy jednak zwracać baczną uwagę na nieuszkodzone oryginalne opakowanie. Do nabycia we wszystkich aptekach.

7792

strony spojrzeć na głosowanie w Niemczech, wskazuje ono, jak silne jest tam pragnienie jakichś wielkich czynów i zmian, których oczekiwaniem wiąże swe nadzieje z osobą Hitlera.

Z DNIA

AKTUALNE PRZYPOMNIENIE.

Z powodu zapowiedzianych bezpośrednich rokowań między Polską a Niemcami, „ABC“ przypomina zasady Hitlera, który w książce „Mein Kampf“ tak sformułował cele niemieckiej polityki zagranicznej:

My narodowi socjaliści świadomie przekreślamy niemiecką politykę zagraniczną z czasów przedwojennych. Zaczynamy w tej dziedzinie tam, gdzie (nasi przodkowie) skończyli przed 600 laty. Zrywamy z pochodem germańskim (Germanenweg) ku zachodowi i południowi i skierowujemy nasz wzrok ku krajom na wschodzie. Kończymy z handlową i kolonialną polityką czasów przedwojennych i przechodzimy do polityki ziemi (Bodenpolitik).... Celem naszej polityki zagranicznej musi być polityka wschodnia, w sensie zdobycia niezbędnych obszarów dla naszego niemieckiego narodu.

Ten naczelny cel niemieckiej polityki zagranicznej, wyłożony został setki razy w pismach Hitlera, Rosenberga, Motza, Reventlova..

W tym samym „Mein Kampf“ pisze Hitler, że „rezygnacja ze zdobycia nowych obszarów byłaby szaleństwem“ i że w wypadkach, gdy chodzi o uratowanie ginącego narodu „Menschenrecht bricht Staatsrecht“ (prawo ludzkie łamie prawo państwowe).

O tym naczelnym celu polityki niemieckiej nie można ani na chwilę zapominać.

BYLE INTERES SZEDŁ!

Ostatni numer „Wiadomości Literackich“ (Nr. 50) sprawił swoim czytelnikom szczególną niespodziankę. Oto dwie całe strony poświęcił „zagadnieniu religijnemu“, i to p.t.: „Ze świata katolickiego“ i będzie to robił — zdaje się — odtąd co pewien czas. A to dlatego, że — jak pisze znany „religjolog“ p. Hulka-Laskowski —

„Wiadomości Literackie“ przeobrażając się planowo w uniwersalny (!) magazyn intelektualny.

nie chcą ignorować katolicyzmu.. Niedawno „uniwersalistyczne“ „Wiadomości“ robiły reklamę bolszewizmowi, poświęcając mu cały gruby numer, teraz znów dla odmiany zajmują się katolicyzmem.

Byle interes szedł! Jakżeby mogło być inaczej w... uniwersalnym magazynie żydowskim?

Pamiętaj o Lidze Morskiej i Kolonjalnej

LUDNOŚĆ POLSKA NA ŚLĄSKU I MORAWACH.

Polacy w Czechosłowacji, zamieszkujący przeważnie Śląsk Cieszyński i Morawy, tworzą jedno z najbardziej skonsolidowanych polskich skupień mniejszościowych poza granicami państwa polskiego. Życie ludności polskiej na tym terenie jest pełne zmagania, trudów i mozolów tak pod względem ekonomicznym, jak i politycznym. Zwłaszcza po podziale Śląska, wobec polityki czeskiej, starającej się polskość usunąć ze Śląska, trzeba było dużego wysiłku, aby utrzymać polski stan posiadania.

Dzięki zgodnej współpracy i wysokiemu uświadomieniu społeczeństwa polskiego udało się jednak placówki polskie nie tylko utrzymać, lecz nawet pomnożyć. Intensywna praca na polu narodowym skupiła wszystkich Polaków bez różnicy przekonań religijnych i politycznych na wspólnym froncie. Ten zbiorowy wysiłek przyniósł niebawem pożądane wyniki.

Przedewszystkiem Macierz Szkolna przystąpiła do odbudowania całego szkolnictwa polskiego w Czechosłowacji, popierając równocześnie rozwój życia kulturalnego mniejszości polskiej.

Uświadomiona ludność polska odniosła niejednokrotnie zwycięstwa w wyborach gminnych, zdobywając większość w 53 gminach rządzonych dotychczas przez komisarzy czeskich. Dalszym sukcesem jest zdobycie dwóch mandatów poselskich do parlamentu w Pradze, wybór polskich burmistrzów w Karwinie i Jabłonkowie i wiele innych.

Na polu gospodarczym mniejszość polska poszczycić się może szeregiem świetnie prosperujących instytucji. Wymienić należy: Związek Polskich Stowarzyszeń Spożywczych, posiadający 17 tysięcy członków i Związek Spółdzielni Polskich — 23 tysiące członków. Obroty tych związków sięgają dziesiątków milionów koron, a działalnością swą obejmują cały kraj.

Największą spółdzielnią kredytową jest Towarzystwo oszczędności i zaliczek w Cieszynie Czeskim; chluba tej instytucji jest wspaniały Dom reprezentacyjny, mieszczący zarządy polskich organizacji, biura redakcji prasowe i t.p. Czołową instytucją filantropijną — społeczną jest Krajowa rodzina opiekuńcza, otaczająca opieką dzieci i biedną ludność polską, chroniącą ją przed ucieczką do obozu przeciwnego.

W pełnym zrozumieniu wartości morza dla państwa polskiego powołano do życia Ligę przyjaciół morza polskiego w Karwinie, rozwijającą w tym kierunku żywą działalność propagandową. Na polu sportowym widać znaczne ożywienie; szereg polskich klubów rozwija się wzorowo uprawiając przeważnie piłkę nożną, zapraszając często drużyny z kraju, celem rozegrania zawodów. Młodzież skupia się w kilku organizacjach oświatowo-gimnastycznych jak „Sokol”, „Siła”, Związek harcerstwa, Związki młodzieży katolickiej i ewangelickiej, gdzie ma możliwość wychowywania się w duchu narodowym.

Zdobycze osiągnięte dotychczas, zdawaćby należało wysokiemu uświadomieniu narodowemu ludności i zawsze zgodnej współpracy, gdy chodzi o sprawy polskie. Wyrazem tej solidarności jest Komitet międzypartyjny stronnictw polskich w Czechosłowacji, w którym współpracują trzy stronnictwa polityczne: Związek Śląskich katolików, Stronnictwo ludowe i Polska partia robotnicza. Komitet międzypartyjny kieruje całym życiem ludności polskiej. W stosunku do państwa, które zamieszkują, Polacy odnoszą się lojalnie, a nawet pragną szczerzej współpracy, czego dowodem jest podjęta przez mniejszość polską myśl zwołania konferencji porozumiewawczej, która ustaliłaby warunki współpracy. Konferencja ta dotychczas jeszcze nie została zwołana.

Szereg ostatnich wypadków pozwala przypuszczać, że zbliżenie czesko-polskie przybiera coraz realniejszą formę. Tragiczna śmierć polskich bohaterów przestworzy ś.p. Żwirki i Wigury była przyczyną wielkich manifestacji polsko-czeskich. Niedawno znów delegacja, złożona z reprezentantów stronnictw polskich, bawiła w Pradze, gdzie została przyjęta przez poszczególnych członków rządu, którzy zapewniali o życzliwości dla Polaków i przyrzekli zafatwić pomysłnie postulaty mniejszości polskiej.

Zlikwidowanie nieporozumień polsko-czeskich na Śląsku będzie wielkim krokiem naprzód w zbliżeniu obu narodów słowiańskich, gdyż ludność polska na Śląsku jest łącznikiem między dwoma bratnimi narodami, a dobre stosunki na Śląsku będą przyczyną ściślejszej współpracy między państwami i narodami.

Przy braku apetytu, zepsutym żołądku, upośledzonym trawieniu, obstrukcji, zaburzeniach przemiany materii, pokrzywce i swędzeniu, naturalna woda gorzka „Franciszka-Józefa” usuwa z organizmu substancję gnilną zatruwającą organizm. 7911

Jak donosiłmy, ekspedycja sowiecka na Nowej Ziemi odkryła leoparkę, będącą zimowym obozem żeglarza holenderskiego Wilhelma Berentza, który w r. 1597 odwiedził w czasie swej wyprawy pod biegun Nową Zelandję. Na ilustracji widzimy współczesną rycinę chatki Berentza na Nowej Zelandji, a u góry portret badacza, który swą wyprawę przypłacił życiem. Okazuje się obecnie, że nie była to chatka, jak sobie wówczas wyobrażano, lecz lepianka.

Austrjacka Koepenickjada

Gulasz dla jego cesarskiej mości!

Jak włościanie austriacy przywiązani są do b. dynastji Habsburgów, świadczy nasępująca historia, jaka zdarzyła się we wsi Arnfelden w Górnej Austrii.

Zamożny gospodarz tej wioski już był wdawał się z żoną na spoczynek, gdy naraz do drzwi zapukano i do nieszkania wszedł młody człowiek. Nie czekając na zaproszenie, usiadł mówiąc:

— Ponieważ jesteście miłymi i uczynnymi ludźmi, więc się wam przedstawiam. Ja jestem — trzymajcie się mocno — arcyksięciem Ottonem Habsburgiem, waszym następcą tronu. Tak jest, we własnej osobie. Tylko proszę nie przejmujcie się tem, kochani ludzie moi.

Gospodarze oniemieli. Wszystko, co w domu było dobrego i smacznego wystawiono na stół. Zbudzono dziewczynę, która rażno zabrała się do przygotowania „gulaszu dla jego cesarskiej mości”, gdy tymczasem gospodyni zajęła się przygotowaniem wygodnego noclegu w najładniejszej izbie.

Arcyksiążę opowiadał tymczasem o biedzie, jaką nosić musi cesarsko-królewska rodzina, a gospodarzom błynęły z oczu łzy z żalu nad zawistnym losem, który ściga rodzinę cesarską. Z pobliskiej karczmy przyniesiono tymczasem butelkę wina, przy którym następcy tronu język zupełnie się rozwiązał i zdradził się z tem że dlatego zawitał do Arnfelden, gdyż chciałby zabawić trochę pomiędzy swoimi wiernymi poddanymi oraz wypróbować ich wierność oraz przywiązanie do tronu. Ci, którzy okazali się wierni tronowi i cesarzowi, nie pożałują tego i mogą być pewni cesarskiej łaski.

Gospodarze przez całą noc oka nie zmruczyli, czuwając, ażeby nic nie zakłóciło „wysokiego” snu arcyksięcia następcy tronu austriackiego.

Arcyksiążę zbudził się dość wcześnie i zaczął czynić przygotowania do drogi. Naprawdę prosili go wierni gospodarze, aby przynajmniej jeszcze parę dni zabawił wśród wiernego ludu, który gotów jest wszystko złożyć u cesarsko-królewskich stóp. Następcą tronu był jednak nieubłagany. Musi on dalej jechać, a przede wszystkim nie może zdradzić swego incognito.

Gospodarze tysiącokrotnie dziękowali dostojnemu gościowi, iż zaszczycił swą osobą ich niskie progi i odprowadzili go do drogi. Ale, o zgrozo! Na dworze deszcz leje, jak z cebra, a arcyksiążę jest bez płaszcza i bez parasola. Z wielkim trudem udało się namówić następcę tronu, by przyjął od chłopu jego najnowszy i odświętny kapelusz.

Karczmarz, od którego brano wino dla wysokiego gościa, paru osobom w najściślejszej tajemnicy opowiedział, jaki to gość bawi w wiosce. W ciągu paru minut cała ludność Arnfelden zebrała się przed chałupą gościnnych gospodarzy. Wszyscy, pomimo ulewnego deszczu, przyszedli w odświętnych strojach i z kwiatami złożyć hołd następcy tronu.

Wysoki gość wszakże w porę odszedł. Był to już najwyższy czas, gdyż zaraz po jego wyjściu ze wsi przyszli także dwaj żandarmi, którzy również chcieli następcę tronu na własne oczy zobaczyć. Ale następcą tronu przepadł jak kamień w wodę. Przepadł wraz z nowym płaszczem i nowym kapeluszem gościnnego gospodarza monarchysty.

NA MARGINESIE.

Pismo ludzi nasyconych

„Sanacja” nie ma szczęścia do młodzieży. To jedna, to druga grupa frondeje, narzeka, pisze różne „herezje”, ośmiela się krytykować. Ostatni „Bunt Młodych” tak pisze o „Pionie”:

„Przyznaje, iż z bardzo wielkim zainteresowaniem przeczytałem pierwszy numer pisma „Pion”. Zainteresowanie to zaś było tak wielkie, obok innych powodów, także dlatego, iż uważam się pomieć za wydawcę tego tygodnika. Mając zaszczyt bowiem być podatnikiem i widząc iż organ ten wydawany jest niewątpliwie za pieniądze podatkowe, cieszyłem się widząc, iż wyczerkowane odemnie sumy idą na taki ładny księgi papier, na czerwono-czarne czcionki i na te wszystkie mądroski, które piszą panowie Horzyca i Skiwski, nie licząc innych, znakomitych meżów.

Wracając do „Pionu” sędziwy, iż trudno znaleźć bardziej lapidarnego określenia na całość wydawnictwa jak „organ ludzi nasyconych”. Są to przeważnie bardzo wybitni pisarze i politycy, jednym słowem ludzie, którzy niegdyś do czegoś dążyli, coś pragnęli osiągnąć. Dziś jednak są już tak zadowoleni z istniejącego stanu rzeczy oraz wysokimi swymi stanowiskami, że wszelkie zmiany zdają się napawać ich lekkim przerażeniem.”

Jednocześnie tenże sam „Bunt Młodych”, będący organem zachowawczej młodzieży „sanacyjnej”, jest pełen pochwał i sympatii dla „Awangardy” z O.W.P.

PROGRAM RADJOWY

NA SWOJSKĄ NUTE.

Dnia 19 b.m. Polskie Radio nadaje trzy audycje o polskim, swojskim charakterze. Pierwsza — to reportaż muzyczny p.t. „Krokiem muzycznym przez Polskę”, który nada rozgłośnia lwowska o godz. 14.20; następnie nadane będą dwie z Warszawy a mianowicie: o godz. 15 tańce ludowe w wykonaniu popularnej orkiestry Stromberga i Kaczyńskiego, zaś o godz. 17.15 ludowe pieśni w układzie Noskowskiego, Niewiadomskiego, Panikwicza, A. Wieniawskiego i Maszyńskiego na chór lub głos solowy. Pieśni te wykona chór „Lutnia Warszawska” pod dyr. Piotra Maszyńskiego, pieśni solowe zaś — p. Lucy na Szczepańska.

MUZYKA LEKKA I HUMOR — W RADJO.

Dnia 19 b.m. o godz. 19.50 Polskie Radio nadaje godzinę muzyki lekkiej w wykonaniu orkiestry P. R. pod dyr. Stanisława Nawrota; jako solista wystąpi znany artysta operetkowy, Witold Zdzitowiecki; dopełnieniem wesołego programu będzie o godz. 21.15 humor „Wesołej fali lwowskiej”.

BORODIN I GLAZUNOW W PROGRAMIE RADJOWYM.

Dnia 20 b.m. o godz. 16.55 rozgłośnia warszawska nadaje drugi koncert kameralny z cyklu „Muzyka kameralna różnych narodów”; tym razem Warszawski Kwartet Muzyczny wykona dwa kwartety kompozytorów rosyjskich — II Kwartet Aleksandra Borodina, jednego z „nowatorów” rosyjskich z drugiej połowy XIX wieku, oraz IV-ty Kwartet żyjącego kompozytora Al. Glazunowa przedstawiciela muzyki nowo-rosyjskiej.

NIEDZIELA 19 LISTOPADA 1933 R.

9.00 — Sygnał czasu i pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”. 9.05 — Gimnastyka. 9.20 — Muzyka z płyt. 9.50 — Chwilka gospodarstwa domowego. 10.00 — Transmisja nabożeństwa ze Lwowa. 11.55 — Odczyt. 11.57 — Sygnał czasu, hejnał. 12.10 — Wiadomości meteorologiczne. 12.15 — VII poranek muzyczny z Filharmonji warszawskiej, zorganizowany z okazji 105-lecia śmierci Franciszka Szuberta. 13.00 — Pogadanka z Warszawy. 13.12 — D. c. poranku muzycznego z Filharmonji warszawskiej. 14.00 — „Praca na d. naprawa ustroju rolnego” — wygl. wiceminister rolni i reform rolnych inż. Karol Kasiński. 14.15 — Ks. dr. Bolesław Rosiński: odczyt religijny p.t. „Najlepsza szkoła”. 14.30 — Wiadomości bieżące. 14.35 — Pieśni strzeleckie w wykonaniu chóru „Orląt” w Katowicach pod kier. Stefana Gajarskiego. 15.00 — Feljeton z cyklu: „Co słychać na Śląsku”. 15.20 — Koncert orkiestry ludowej Adama Stromberga i Wacława Kaczyńskiego. 16.00 — Program dla dzieci i młodzieży. 16.30 — Muzyka. 16.45 — Kwadrans literacki. „Pies — wygl. fragm. z powieści Adolfa Dygasińskiego p.t. „As”. 17.00 — Pogadanka. 17.15 — Polska muzyka ludowa w wyk. chóru „Lutnia Warszawska” pod dyr. Piotra Maszyńskiego oraz Lucyny Szczepańskiej (śpiew). 18.00 — Słuchowisko p.t. „Romans eskimoski”. 18.40 — Rozmaitości. 18.45 — „Sylwety Akademików Literatury — X — Juliusz Kaden-Bandrowski” — wygl. dr. Emil Breiter. 19.00 — Prof. Stanisław Ligoń: „Bery i bojki śląskie”. 19.50 — Radjotygodnik dla młodzieży „Co się dzieje na świecie” w redakcji Brunona Wianawera. 19.50 — Muzyka lekka w wyk. orkiestry P. R. pod dyr. Stanisława Nawrota oraz Witolda Zdzitowieckiego (piosenki). 21.00 — Odczyt z Warszawy. 21.15 — „Na wesołej fali lwowskiej”. 22.15 — Wiadomości sportowe. 22.50 — Muzyka taneczna z kabaretu „Femina” w Warszawie. Orkiestra Henryka Golda w przerwie wiadomości meteorologiczne dla komunikacji lotniczej.

KRONIKA TYGODNIOWA.

Zdekompletowana Trylogia.

Imię pan Onufry Zagłoba herbu Wczele, gębacz znamienity i sławny w całej Rzeczypospolitej, z głową pełną forteli, straciłby rezon i zafraował okrutnie, że tak cicho przechodzi pięćdziesiąta rocznica jego literackich narodzin w Trylogji Sienkiewicza. Minęła też w ubiegłym tygodniu i inna rocznica, mianowicie siedemnasta rocznica zgonu twórcy „Trylogji”, „Krzyżaków” i „Quo vadis” oraz jednego z najpilniejszych kierowników Polskiej Macierzy Szkolnej.

W nawale rocznic trudno jest się precyzyjnie wyrazić na widok publiczny takiej rocznicy, która nie zupełnie jest dopasowana do współczesnej polskiej rzeczywistości. W pięćdziesiątolecie powstania Trylogji, której czytanie jest bodaj największym wydarzeniem w życiu każdego młodego czytelnika polskiego, nie odbyła się w Polsce ani jedna uroczystość odsłonięcia pomnika na pamiątkę tej rocznicy, choć przecież tyle innych nobelowych pomników pomnażają nasz dorobek artystyczny i uczuciowy.

Może jednak w rocznicę śmierci Sienkiewicza skromne zawiadomienie w prasie o nabożeństwie żałobnym w kościele parafjalnym w Dąbrowie jest natle głośniejszym obchodów wyznaczonym hołdem, niż gdyby to była uroczystość szumnie reklamowana.

Ale jeszcze w inny sposób można uczcić pamięć Henryka Sienkiewicza. Aby się zetknąć z atmosferą sienkiewiczowskiej działalności społecznej, trzeba odwiedzić czytelnię Polskiej Macierzy Szkolnej. Byłem w jednej z nich w Sosnowcu i zdawało mi się przez chwilę, że odwiedziłem swoje dzieciństwo: wszystko jest tak jak przed dwudziestu pięciu laty — cierpliwi i pracowici ludzie przychodzą do czytelnicy w pewne dni wieczorem po pracy biurowej i wybierają książki dla tych, którzy polegają na udzieleniu kierownika czytelnicy, wyszukują dzieła tym, którzy je wybrali z katalogu, zapisują numery, radzą, co jeszcze przeczytać należy.

Zdarzyć się też może, że temu dwunastoletniemu chłopcu o zamyślonych oczach powie z uśmiechem pani, wydająca książki, że ma ona nadzieję doczekania czasów, kiedy będzie miała w czytelnicy książki przez niego napisane. Chłopiec ledwie od ziemi odrósł a już tyle przeczytał: obecnie kończy systematyczne czytanie powieści Rodziwiczówny. Ma jeszcze tylko poznać się z „Szarym Prochem” ale niestety, kto inny książkę pożył i jeszcze nie zwrócił. Chłopiec jest trochę tem zniecierpliwiony, ale godzi się przejść już do dzieł Reymonta.

Pensjonarka w niebieskim mundurku upomina się o „Emancypantki” Prusa. Też zajęte. Bo w tej czytelnicy rozbijani są polscy autorzy, bo tu do najmodniejszych pisarzy należą Prus, Orzeszkowa i Konopnicka. Za wypożyczenie książki pobierana jest opłata w wysokości 40 groszy miesięcznie.

W tejże czytelnicy, ubogiej pod względem zasobów pieniężnych, sienkiewiczowska Trylogia jest zdekompletowana. Może któryś z czytelników zakochał się w jednym z natchnionych rozdziałów „Pana Wołodyjowskiego” i zatrzymał tom, gdzie opisana jest bohaterka śmierć Małego Rycerza, a może kto inny nie chce się rozstać z opisem obrony Jasnej Góry w „Potopie”. Dość że niema całej Trylogji. Bezwątpienia uzupełnienie jej zajmuje pierwsze miejsce w planie zakupów nowych książek. ale zakupy te odbywają się w nader skromnych rozmiarach z powodu niewielkich wpływów pieniężnych.

Jak są one misierne, to przytoczony fakt o brakach w Trylogji nie gdzie indziej ale w bibliotece Polskiej Macierzy Szkolnej, której Sienkiewicz był prezesem Rady nadzorczej, mówi sam za siebie.

A na Pogoni niema ani jednej czytelnicy.

Więc trzeba uczcić pamięć wielkiego pisarza, w sposób, który byłby mu najmilszy: trzeba składać w czytelniach Polskiej Macierzy Szkolnej niezupełnie niezbędne w domu dobre książki polskie. Niech się znajdzie i taki ofiarodawca, który przyniesie do czytelni całą Trylogję. Świeżość jej, mimo upływu lat pięćdziesięciu jest dowodem nieśmiertelności dzieła

— Nic to — powiedziałyby pan Wołodyjowski, że w dobie odbronowania wszelkiej świętości historycznej uczony dziejopis powie o panu Michale, że w rzeczywistości nie był on pułkownikiem dragonów ks. Jarremy, ale że sześciu Wołodyjowskich szlachciców - kozaków walczyło u Chmielnickiego. Nic to, że Skrzetuski, który wyostał się ze Zbaraża był według historyków Rusinem towarzyszem chorągwi kozackiej i schizmatykiem. Nic to wreszcie, że Bohun, ów w „Ogniem i mieczem” młody, niepokohamowany w boju i w miłości do Heleny ataman kozacki był w latach wojny z Chmielnikiem naprawdę już dość starym jegomościem, ojcem dorosłego syna.

Trylogia nie jest pracą historyka ale wielkiego artysty. Dla pokrzepienia serc swego narodu wyczarował on postacie o żywszym i prawdziwszym rumieńcu życia, niż te, które w rzeczywistości chodziły po ziemi polskiej. Choć Sienkiewicz nie był w największej zgodzie z prawdą historyczną, to jednak niema drugiego takiego okresu w dziejach Rzeczypospolitej, który byłby tak bliski sercu polskiemu i tak dobrze utrwalaony w polskiej wyobraźni, jak odcinek historii, ujęty w ramy Trylogji sienkiewiczowskiej.

Wdzięczna pamięć narodu dla jej Twórcy, gdy nie może się objawić w postaci bardziej uroczystej, to niechże przynajmniej stwierdzi swoją trwałość przez ofiarowanie książek

czytelnicy, gdzie chłopcy o myślących oczach mogą się nie doszukać tomu, w którym kaznodzieja z ambonny żegna warkotem bębna trumnę z ciałem Małego Rycerza, pana Michała Wołodyjowskiego.

Kto czytał ten rozdział Trylogji ze łzami w oczach, (a kto nie płakał?), ten postara się o to, aby nie było takich, którzy tych wrzuseń nie zaznali.

Zatem, moi panowie, uczynmy, co nam obowiązek nakazuje.

K. Ć—rk.

Jak drut kolczasty wprawdzie nie tak rozpętownie — niszczą podrzędne gatunki mydła kosztowną bieliznę. Szanownej Pani, nie dość ostrożnej przy zakupie mydła. Rzekomo tanie i nieznanne mydła — to zawsze rzecz ryzykowna.

Opłaca się wydać 20-30 groszy więcej, używać jednak bezwarunkowo znane mydło „Kollontay z pralką”, które przez swą łagodność i dużą zawartość gliceryny czyści szybciej i chroni bieliznę. W użyciu jest ono jednak tańsze przez swą wydajność. Mydło „Kollontay z pralką” można otrzymać w każdym lepszym sklepie.

Prosimy zważać

Mydło Kollontay z pralką jest lepsze...

na znak ochron. „PRALKA”

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZYK.

19 — Dzisiaj Elżbiety
Niedziela — Jutro Feliksa
Wschód słońca 7 m. 4.
Zachód „ 15 m. 56.

Kinoteatry w Zagłębiu

dzisiaj wyświetlają:

SOSNOWIEC
ZAGŁĘBIE: Gniazdo zakochanych. — Cowboy z Montapani.
EDEN: Noc w Kaltrze.
PALACE: 12 krzesel.
BEDZIN
APOLLO: Żółty książę i Bezprawie Zachodu.
NOWOSI: Uśmiech szczęścia i Dziecięca gra.
DĄBROWA
WANDA: King Kong.
ARS: Czarowna noc.
ZAWIERCIE
STELLA: Świątka i ciemne miłości.

× **OWZNACZENIE.** Sosnowiczanin inżynier Zbigniew Zarzycki, naczelnik wydziału śląskiej Izby rolniczej odznaczony został złotym krzyżem za działalność na polu gospodarczym.

× **ŚWIĘTO MŁODZIEŻY KU CZCI ŚW. STATYSLAWA KOSTKI.** W niedzielę dnia 19 bm. tj. dzisiaj Stowarzyszenie młodzieży polskiej męskiej w Starym Sielcu urządza uroczystą akademię ku uczczeniu św. Stanisława Kostki. Program akademii następujący: o godz. 9.30 msza św. w kościele parafjalnym, godz. 17 akademią w Domu ludowym przy ul. Jasnej z obszernym programem i na zakończenie odegrana zostanie komedia pt. „Dwaj Bracia” pod kierownictwem i reżyserią ks. patrona L. Stasińskiego.

Teatr miejski w Sosnowcu

Dzisiaj o godz. 11 m. 50 teatr miejski daje specjalny poranek dla młodzieży szkolnej, na który złoży się zbiór pieśni inscenizowanych żołnierskich starych i nowych p. t.: „ULANI, ULANI”. Ceny miejsc od 20 gr. do 50 gr. O godz. 16.15 po raz ostatni po cenach niższych komedia francuska M. Pagnola p. t. „MARJUSZ” w rolach głównych występują pp. Sobotkowska i Gołaszewski. Wieczorem o godz. 20.15 powtórzenie świetnej komedji M. Pagnola p. t. „FANNY”. Jest to dalszy ciąg komedji p. t. „Marjusz”. Mimo dużego związku z tą ostatnią, stanowi jednak „Fanny” odrębną całość. Dzięki swej pogodzie i słonecznemu humorowi można „Fanny” jak też i „Marjusz” zaliczyć do najpiękniejszych komedji obecnego sezonu. W rolach głównych występują pp. Sobotkowska, Szafranski i Mikolajewski. W pozostałych rolach występują pp.: Arciszewska, Chrzanowska, Bigot, Bystrzyński, Gołaszewski, Matuzkiewicz, Obuchowski i Wzorzyczkowski. Pomysłowe dekoracje do obu sztuk skomponował dyr. J. Gołaszewski.

REPERTUAR.

Niedziela dnia 19 bm. o godz. 11.50 „Ułani, ulani” po cenach od 20 gr. do 50 gr.
Niedziela dnia 19 bm. o godz. 16.15 „Marjusz” po cenach niższych. Ceny miejsc od 50 gr. do zł. 2,80.
Niedziela dnia 19 bm. godz. 20.15 „Fanny”.
Poniedziałek dnia 20 bm. teatr nieczynny.

Teatr Polski w Katowicach

NAJBLIŻSZA PREMERA.

Najbliższą premierą teatru polskiego będzie komedia Fleursa i Caillaveta p. t. „PAPA” w reżyserji p. Brylińskiego, oraz w obsadzie pp. Barwińskiej, Mareckiej, Zakrzyńskiej, Brylińskiego, Brandta, Czajkowskiego, Zbyszewskiego i innych. Dekoracje art. malarza Br. Wegrzyna. Bilety do nabycia w kasie teatru.

REPERTUAR

Niedziela 19 bm. popol. „Odsiecz Wiednia” — wiecz. „Musisz się ze mną ożenić”.
Wtorek 21 bm. „Pieniądze to jednak nie wszystko”.
Środa 22 bm. „Moja głupia mamusia”.
Czwartek 23 bm. — „Papa” premiera.
Sobota 25 bm. popol. „Wielki człowiek do małych interesów” — wiecz. „Papa”.

Organizowanie

DNI PRZECIWGRUŻLICZYCH.

W ub. piątek z inicjatywy zarządu Tow. przeciwgruźliczego w Dąbrowie odbyło się organizacyjne zebranie komitetu Dni przeciwgruźliczych, które odbęda się w okresie od dnia 1 grudnia rb. do dnia 10 stycznia 1934 r. Po zagajeniu posiedzenia przez dra Niepielskiego, omawiano program pracy, poczem wyłoniono dwie sekcje: propagandową, której przewodniczy p. dr. Niepielski, oraz finansową pod przewodnictwem p. Sierko. Komitet wykonawczy stanowią pp. dr. Kruszewski, dr. Barlicki i przewodniczący sekcji. Przy omawianiu programu prac, postanowiono urządzić zbiórkę uliczną w dniu 5 grudnia rb., następnie w kilku lokalach zostaną wygłoszone stosowne prelekcje, no i będzie przeprowadzona propaganda za pomocą artykułów w prasie, ulotek, plakatów i pogadanek. Komitet rozesła również listy składki na kupno aparatu Roentgena, niezbędnego dla należytego prowadzenia różnych zabiegów przy leczeniu gruźlicy.

× **KU CZCI ŚW. STANISŁAWA KOSTKI.** Dzisiaj o godz. 17 w gmachu szkolnym w Czeladzi SMP. urządza akademię ku czci swego Patrona. W czasie akademii odegrana będzie sztuka „Dwaj Bracia”.

× **ŚWIĘTO MŁODZIEŻY.** Stowarzyszenie młodzieży polskiej męskiej w Pogoni urządza dzisiaj tj. 19 bm. o godz. 6.30 wiecz. akademię ku czci swego patrona św. Stanisława Kostki, pod protektoratem ks. prałata Fr. Pedzicha, w sali Z. J. P. na Pogoni (Marjacka 1). W programie akademii jest najnowsza sztuka pt. „Zburzone świątynie”, napisana przez sosnowiczan Józefa i Marjana b-ci Moreu i która budzi wielkie zainteresowanie. Opracowanie sceniczne St. Miedzińskiego.

KOMUNIKATY

— **KURS ROBÓT RĘCZNYCH.** N. O. K. na Niemcach otwiera 6-cio tygodniowy kurs robót ręcznych i trykotarskich. Zapisy przyjmuje się codziennie w Świdlicy na Niemcach, dom Kubicka od 9 do 2 popoł. W tych godzinach czynna jest szwalnia, do której przyjmuje się w dalszym ciągu uczennice i zamówienia na roboty w zakres bielizniarstwa i haftu wchodzące.

— **WIECZOREK TANECZNY.** Sekcja rozrywkowa Domu ludowego zawiadamia wszystkich członków i sympatyków, iż w dniu 19 bm. t. j. dzisiaj, urządza ostatni wieczorek taneczny. Początek o godz. 20, koniec o godz. 1. Wejście tylko za zaproszeniami.

— **„SLUBY RYBACKIE”.** Stowarzyszenie młodzieży polskiej męskiej w Piaskach odegra w dniu dzisiejszym w miejscowej Sokolni 4-aktowy wodewil K. Krumłowskiego p. t. „Sluby Rybackie”. Nadprogram wesoly skecz p. t.: „Humor piaskowski”. Początek o godz. 6 wiecz.

Walka z bakterjami

i fałszowaniem żywności w Sosnowcu.

Miejska pracownia badań żywności i przedmiotów użytku w Sosnowcu w III kwartale b.r. wykonała badań 1201 prób różnych artykułów żywności z czego 297 artykułów zakwestjonowano z powodu zafałszowań, co stanowi 24.7 proc.

Badania poszczególnych artykułów wykazały, że ilość zafałszowań mleka stanowiła 25.6 proc. w stosunku do pobranych prób; artykuły nabiału bez mleka — 23.5 proc. — inne artykuły żywności 20 proc.

Badania wody ze studni pochodzącej z różnych posesyj oraz zakładów przemysłowych wykazały, że w 77 proc. woda ta nie nadaje się do użytku domowego będąc bądź zanieczyszczoną pod względem chemicznym bądź też, i to najczęściej, najczęściej zanieczyszczoną nadmierną ilością bakterij kałowych.

Ostatnio wydano rozp. Min. spraw wewn. i opieki społecznej w dniu 11-10 1933 r. o wodzie do picia i potrzeb gospodarczych, w których ustalono normy wody zdanej do użytku — umożliwia zamknięcie takich źródeł poboru wody. Rozporządzenie to przewiduje, że prawo do badania wód mają tylko Państwowe zakłady badania żywności i przedmiotów użytku oraz Państwowe zakłady higieny i niektóre miejskie pracownie badania żywności i przedmiotów użytku na mocy specjalnego zezwolenia Min. opieki społecznej (Dz. Zdrowia).

Otóż Miejska pracownia badania żywności i P. U. w Sosnowcu uprawnienia takie posiada na mocy reskryptu Min. op. społ. dnia 4.5 1933 r. (L. Z. H. 17-V-0-2-1.

Z pośród 3-ech miejskich pracowni czynnych na terenie województwa kieleckiego — upoważnienie takie posiada jedynie pracownia w Sosnowcu.

Oprócz wód studziennych badane są również wody używane w wytwórniach pieczywa i wędlin; wyniki badań takich wód wykazują, że zakłady, nie mające u siebie instalacji wodociągowej, korzystają z wody wybitnie zanieczyszczonej, niezdatnej i niedopuszczalnej do użytku.

W jednym wypadku stwierdzono w kotle, że do gotowania wędlin używa się wody zabarwionej sztucznym barwikiem, aby kielbasy przy gotowaniu nabrały koloru wędlin wędzonych.

We wszystkich wypadkach takich przeciwko winnym używaniu do wyrobów wody niezdatnej do użytku be-

da, wszelkie postępowania karno-sądowe.

Należy mieć nadzieję, że przez przeprowadzenie ścisłej kontroli wód i niedopuszczenie do użytku wód nieodpowiednich pod względem zdro-

wnym — dur brzuszny, który najczęściej szerzy się w warunkach używania nieodpowiedniej wody w gospodarstwie domowym i zakładach spożywczych ulegnie zmniejszeniu na terenie Sosnowca.

Święto śpiewacze

Uroczystości ku czci św. Cecylii.

Staraniem sekcji chóralnej polskiego Związku zawodowego pracowników przemysłowych i handlowych w Sosnowcu, oraz połączonych chórów świeckich i kościelnych Sosnowca i okolicy urządzony zostanie w dniu 26 listopada b.r. uroczysty obchód ku czci św. Cecylii, patronki muzyki i śpiewu. Program uroczystości przewiduje: rano o godz. 9 rano zbiórka wszystkich towarzyszt śpiewaczych w lokalu P.Z.Z.P.P. i H. w Sosnowcu przy ul. Sienkiewicza 17a, wymarsz do kościoła parafjalnego na nabożeństwo, pochód przez miasto ze sztandarami i muzyką do płyty Nieznanego Żołnierza, gdzie nastąpi złożenie wieńca i przemówienie okolicznościowe i zbiorowe popisy mieszanych chórów w liczbie 350 osób. O godz. 12 odbędzie się uroczysta akademja w sali kinoteatru „Palace” w Sosnowcu na którą złożą się: słowo wstępne, popisy połączonych chórów mieszanych

gra solowa na skrzypcach prof. Cetera, śpiew solowy p. Sajdaka (bas) i popisy połączonych chórów męskich w liczbie 150 osób.

Udział w tej uroczystości biorą: chóry kościelne z Sosnowca, Pogoni Starego i Nowego Sielca, Dąbrowy Górniczej, Zagórza i Niwki, chóry świeckie: Towarzystwa muzycznego z Niwki, „Ogniwo” z Sielca, Towarzystwa artystycznego z Będzina, Towarzystwa muzyczno-śpiewaczego „Lira” z Grodzca, Towarzystwa śpiewaczego „Lutnia” z Będzina - Ksawery, Związku pracowników Kasy chorych z Sosnowca, Związku zawodowego maszynistów kolejowych z Sosnowca i polskiego Związku zawodowego pracowników przemysłowych i handlowych z Sosnowca.

Przedsprzedaż biletów na akademję w firmie Wł. Czechowski w Sosnowcu, ul. 3 Maja 8, a w dzień uroczystości przy kasie kinoteatru „Palace”.

Nowy ustrój gimnazjów

Zakaz egzaminów przy promocjach.

Jedna z agencji informacyjnych donosi:

Minister wyzn. rel. i ośw. publ. wydał zasadnicze rozporządzenie o wykonaniu reformy szkolnictwa średniego, regulujące ustrój gimnazjów nowego typu. W myśl tych przepisów maksymalna cyfra oddziałów równoległych dochodzić może do 12. W poszczególnych klasach pobierać może naukę najwyżej 45 uczniów. Czas trwania lekcji określony został na 45 minut, przyczem lekcje muszą być przedzielone pauzami, trwającymi nie mniej, niż 10 minut.

Cenzus wieku uczniów, którzy mogą być przyjęci do klasy 1 gimnazjum nowego typu, wynosić musi co najmniej lat 12. Uczniowie w wieku ponad lat 16 do klasy 1 przyjmowani nie będą. Przy wstępowaniu do klas 1-szych gimnazjów wymagane będzie złożenie egzaminów z języka polskiego, geografii, arytmetyki i geometrii. Bezwzględnie zakazane zostaje urządzanie egzaminów promocyjnych przy przechodzeniu z klasy do klasy.

Egzaminy dla nowowstępujących do klas 1-szych gimnazjów odbywać się będą corocznie, do klas wyższych zaś w miarę wolnych miejsc.

Rozporządzenie ministerjalne ustala trzy typy gimnazjów: męskie, żeńskie i koedukacyjne. Program nauczania zalicza do przedmiotów obowiązkowych ćwiczenia cieleśne, zaś do nadobowiązkowych rysunki, śpiew i drugi język obcy. Zajęcia domowe uczniów w klasach niższych nie powinny zajmować więcej niż godziny dziennie, w klasach wyższych zaś do 2 i pół godzin.

Na dyrektorów gimnazjów nałożony został obowiązek czuwania nad związkami uczniowskimi. Opiekunowie klasowi interesować się mają życiem uczniów nie tylko na terenie szkolnym, ale również na terenie domowym.

Świadectwo ukończenia gimnazjów nowego typu uprawniać będzie do wstępowania do liceów ogólnokształcących i zawodowych.

Półtoraroczne dziecko w płomieniach

Tragiczne skutki braku opieki.

Niezwykłe tragiczny wypadek miał miejsce w ub. piątek rano we wsi Psary, gminy Łagisza.

Żona jednego z mieszkańców wsi Stefanja Bijak wyszła o godz. 8 rano na podwórze, celem narabiania drzewa, pozostawiając w mieszkaniu w łóżku 20-miesięczną córeczkę Helcię. Podczas nieobecności Bijakowej od silnie nagrzanego pieca zajęła się bielizna leżąca obok, a następnie ogień przeniósł się na łóżko, w którym leżało dziecko.

W ciągu krótkiego czasu łóżko całe stanęło w płomieniach, a palące się żywcem dziecko płakało głośno, dopóty nie straciło przytomności.

Zajęta rąbaniem drzewa matka nie słyszała jednakże ani płaczu dziecka ani też widziała wydobywającego się z mieszkania dymu. Dopiero, gdy ogień objął całe urządzenie mieszkania, a częściowo nawet i dach niebezpieczna kobieta spostrzegła pożar i z krzykiem wbiegła do płonącego

mieszkania.

W okropny sposób poparzoną dziewczynkę przewieziono do szpitala Kasy chorych, gdzie po upływie kilkunastu godzinnych męczarniach zmarła.

Rozpacz matki nie ma granic. Pożar ugaszono; straty materialne wynoszą około 1000 zł.

POKOJE czyste i ciepłe z wodą bieżącą

blisko nowego dworca centr.

w Warszawie ul. Chmielna 31

poleca tanio Zarząd Hotelu Royal

Żądajcie kart rabatowych.

Otyli żyją krócej...

Ich serca, obłożone wadą tłuszczu, pracują z wysiłkiem, wyczerpują się i odmawiają posłuszeństwa wcześniej.

Otyłość spowodowana jest złą przemianą materii oraz zaburzeniem czynności gruczołów dokrewnych.

Tylko ziola Magistra Wolskiego „Degrosa” zawierają jod organiczny w postaci rośliny morskiej Yabanga, który wprowadzony do organizmu, pobudza gruczoł tarczowy do należytej pracy, powodując szybkie spalanie nadmiernego tłuszczu. Są one skutecznym środkiem przeciwko otyłości i nie wymagają specjalnej diety.

Ziola ze znak. ochr. „DEGROSA”

Do nabycia w aptekach, drogerjach, sklepach aptecznych lub w wytwórni: Magistra Wolski, Warszawa, Ziola 14.

Objaśniające broszury wysyłamy bezpłatnie.

Z Tow. muzycznego W DĄBROWIE.

Onegdaj odbyło się nadzwyczajne ogólne zebranie członków Tow. muzycznego w Dąbrowie, pod przewodnictwem p. kom. Kuźniaka. Po wysłuchaniu sprawozdania z działalności Tow. oraz finansowego; dokonano wyboru nowych władz Tow. Do ażeządu wybrani zostali pp.: Romanowicz, Kuźniak, Guzikowski, Ferch, Dudzińska, Wachowski, Hejme, Lisówna i Łach. Do komisji rewizyjnej weszli ponownie pp. Szymański, Olszewski i Zieliński.

Z uwagi na stan, w jakim obecnie znajduje się Tow. należy się spodziewać, iż nowy zarząd dołoży wszelkich starań w kierunku ożywienia działalności Tow. i postawienia zasłużonej i pożytecznej placówki kulturalnej na odpowiednim poziomie.

W jakich obecnie warunkach znajduje się Tow. świadczy choćby niezmiernie przykre fakt, że np. chór Tow. muzycznego, zajmujący przed kilkunastu laty przodujące miejsce wśród zespołów śpiewaczych Zagłębia, dziś nie może nawet wziąć udziału w urządzanym w Sosnowcu obchodzie święta św. Cecylii.

Przy dobrej woli i usilnej pracy Tow. może nawet w stosunkowo niedługim okresie czasu wrócić do dawnego stanu, co naturalnie da się uskuteczyć tylko przy harmonijnej współpracy zarówno zarządu, jak i członków Tow.

× OPIEKA NAD GROBAMI W CZELADZI. Groby żołnierzy poległych w obronie Ojczyzny oraz weteranów, znajdujące się na cmentarzu rzeladzkim postanowiono obmurować i rozłoczyć nad nimi lepszą niż dotychczas opiekę. Obmurowano około 12 grobów, a w przyszłym roku uporządkowane zostaną pozostałe.

Materiały na płaszcze, mundurki szkolne i fartuchy przepisowe po cenach najniższych poleca: MAGAZYN BŁAWATNY B. GARDLIŃSKI, Sosnowiec, 3 Maja 19, tel. 12-30.

× OTWARCIE ŚWIETLICY. W dniu 11 bm. odbyło się otwarcie w Zagórzu świetlicy sejmikowej, prowadzonej od szeregu lat przez p. Bogusławę Lisowską. Świetlica znajduje się w lokalu wydzielonym przez Wydział powiatowy od p. dr. Świąteckiego. Zebranych w osobach instruktora świetlicy p. Netko, nauczycielstwo miejscowych szkół i świetliczan powitał świetliczanin p. Marjan Zyguła. Następnie przemawiał p. instruktor, poczem odśpiewano kilka pieśni, pod kierunkiem nauczyciela p. Kurka. Po śpiewie wszyscy zasiadli do wspólnej herbaty, przy której toczyły się wesole rozmowy i przyśpiewki, a po herbacie, przy dźwiękach orkiestry świetlicowej rozpoczęły się tańce.

× Z DZIAŁALNOŚCI „KROPLI MLEKA”. W dniu 1 października rb. korzystało z opieki Kropli mleka w Sosnowcu (Chemiczna 2) 205 dzieci. W ciągu miesiąca przybyło 14, ubyło 15, zmarło 1, pozostało na listopad 203 dzieci. W tym czasie udzielono 95 porad lekarskich, zrobiono 107 wywiadów po domach, wydano 4533 porcji sterylizowanego mleka, prócz tego w miarę potrzeby wydawano dla niemowląt bieliznę i mydło oraz dla dokarmiania cukier. „Kropla mleka” utrzymuje się z zapomóg Magistratu, Kasy chorych i Polskiego Czerwonego Krzyża oraz z ofiar społeczeństwa. Pamiętajmy o „Kropki mleka”, która w czasach kryzysu ratuje niemowlęta.

Z CAŁEJ POLSKI

SZOSA IMIENIA PROF. OSWALDA BALCERA.

Dla uczczenia wielkich zasług śp. prof. Oswalda Balcera w pamiętnym sporze między Węgrami a b. Galicją o prawa własności do Morskiego Oka, które dzięki obronie prof. Balcera pozostało w granicach b. Galicji, a wobec tego znalazło się od r. 1918 na terenie niepodległej Polski, p. minister komunikacji nadał na wniosek zarządu miejskiego m. Zakopanego, drogę państwowej Zakopanem — Morskie Oko nazwę „Szosa imienia profesora Oswalda Balcera”.

SZCZĄTKI OSADY Z PRZED 2000 LAT.

Z ramienia archeologicznego instytutu, uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie przeprowadza prof. Sulimirski archeologiczne badania w okolicy Lwowa. Rozkopano 6 przedhistorycznych mogił, w których znaleziono m. in. kości w postaci siedzącej, gliniane naczynie w formie amfor, siekierkę krzemioną i przedmioty z bursztynu. Według fachowej opinii wykopaliska pochodzą z ok. 1700 lat przed Chrystusem. Równocześnie przeprowadził dr. Smieszko badania ziemnych wałów z XII i XIII wieku pod Chrystusie w Grzybowicach Małych pod Lwowem. Przy przekopywaniu wałów znaleziono ślady osady z epoki kamiennej młodszej t. j. 2000 lat przed Chrystusem. Natrafiono na grób, w którym był kościć i cztery naczynia z ornamentami jedzenia. Nieopodal znaleziono siekierkę krzemioną, nóż i brązowe pałeczki. Obok znaleziono ślady kilku przedhistorycznych mieszkań w ziemi, oraz rumowiska glinianych ścian. Stwierdzono, że w miejscu tem mieszkało w XX wieku przed Chrystusem plemień rolniczo-pasterskie. Po zniszczeniu niedła było tam pustkowiem i dopiero w XII wieku naszej ery założono obronny gród. Dalsze archeologiczne badania w okolicy Lwowa prowadzone będą na wiosnę.

UKARANIE BUTNYCH NIEMCÓW.

Ewald Schewe, rolnik, narodowości niemieckiej, skazany został przez Sąd okręgowy w Bydgoszczy na pół roku więzienia za publiczne znieważenie państwa polskiego i narodu polskiego, za wyrażenie się w czasie zabawy strażackiej: „Wy, przekłeci Polacy”, a to z tego względu, że gdy zażądał od orkiestry, aby obok pieśni polskich grała pieśni niemieckie, dyrygent temu żądaniu odmówił. W drugim podobnym wypadku zażądano rolnika Hugona Hempela, również narodowości niemieckiej, na 8 miesięcy więzienia za wyrażenie się: „Takie paskudne polskie gospodarstwo, zgnać przy niem przyjdzie”.

POŻAR SCHRONISKA NA TURBACZU

Onegdaj w nocy spłonęło schronisko turystyczne pod szczytem Turbacza w paśmie Gorców (na północ od N. Targu). Przyczyna pożaru nie została jeszcze wyjaśniona, jakkolwiek istnieją podejrzenia, że schronisko zostało podpalone. Równiany budynek schroniska spłonął bardzo szybko, gdyż możliwości ratunku, ze względu na brak dostatecznej ilości wody oraz ludzi do pomocy, były bardzo ograniczone. Schronisko na Turbaczu, będące własnością nowotarskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Tatrzańskie, stanowiło jedną z najważniejszych placówek turystycznych tej części gór. Szczególnie ulubione ono było przez liczne wycieczki narciarskie, gdyż Turbacz zimową porą stanowił wspaniały teren narciarski, o doskonałych warunkach śnieżnych.

NAPAD BANDYCKI NA AMBULANS POCZTOWY.

W okolicy Wielunia dokonano zuchwałego napadu rabunkowego na am-

bulans pocztowy. Woznica urzędu pocztowego w Działoszynie, Antoni Bederko otrzymał polecenie przewiezienia przesyłki pocztowej z urzędu pocztowego na dworzec. W wozie pocztowym poza korespondencją znajdowała się gotówka w kwocie 2490 zł. Obok woznicy siedział jego 16-letni syn, oraz pasażerka córka miejscowego handlarza, Łuczki. W pewnej chwili na drodze pomiędzy Działoszynem a stacją kolejową do ambulansu pocztowego podbiegło dwóch uzbrojonych w rewolwery osobników, z których jeden usiłował wskoczyć na wóz, celem dokonania rabunku. Wów-

czas syn woznicy 16-letni chłopiec sto- czył z bandytą walkę i zepchnął go na ziemię. Powstało zamieszanie, z którego skorzystał woznica, podciął konia i zamierzał uciec. Wówczas drugi z napastników wymierzył doń z rewolwera i strzelił, trafiając Bederkę w szyję. Mimo to woznica w dalszym ciągu z ambulansem uciekał, nie zważając na to, że bandyci zaczęli go gęsto ostrzeliwać. Bederka został przewiezony do szpitala i wskutek odniesionej rany zaniemógł. Stan jego jest ciężki. Bandyci zbiegli.

Nowe wynalazki telefoniczne.

W prasie szwedzkiej zamieszczony został ostatnio wywiad z dyrektorem telefonów, hr. A. Hamiltonem, który informuje publiczność szwedzką o wspaniałych postępach automatyzacji telefonów. Między innymi dyr. Hamilton opowiada, iż młły i dźwięczny głos niewieści, który odpowiada „zajęte” w tubie telefonicznej, nie pochodzi z ust kobiecych, lecz z mechanizmu, działającego na tych samych zasadach, co film dźwiękowy. Szwedzki urząd telefoniczny przygotowuje obecnie podobną automatyczną „telefonistkę”, która by podawała na żądanie abonentów dokładny czas. Ponadto, celem przeciwdziałania uszkodzeniom telefonicznym kabli podziemnych, ustawieni zostali w pewnych odstępach „dozorcy kablowi” t.j. lampki zapalające się automatycznie w razie jakichś uszkodzeń i ostrzegające urzędników telefonicznych o przerwanie transmisji. W dzie-

dzinie wynalazków, ułatwiających komuni- kację telegraficzną, przyjęta i rozpowszech- niona została ostatnio maszyna do pisania, która przyjmuje tekst, nadawany ze znacz- nej odległości.

MIESZANE UCZUCIA...

- Mój drogi, ożeniłem się!
- Gratuluję.
- Wziąłem starą żonę!
- Przyjmij kondolencję!
- Alle dostałem za nią ładny dom!
- Gratuluję!
- Dom jednak zgorzał!
- Współczuję!
- A z domem spaliła się żona.
- Gratuluję!
- I dom nie był ubezpieczony.
- Współczuję!

Syndyk ostateczny masy upadłości Wawrzyńca Kowalskiego adwokat Natalja Kon- Feinbergowa, Sosnowiec, Dekerta 6 zawiada- damia, iż na dzień 22 listopada 1933 roku, o godz. 12-ej w południe odbędzie się zebra- nie wierzycieli w Sądzie Okręgowym w Sos- nowcu.

Na porządku dziennym zebrania będzie: sprawozdanie syndyka ostatecznego, przy- znanie syndykowi ostatecznemu wynagro- dzenia za dotychczasowe czynności oraz wy- bór nowego syndyka.

Wierzyciele mogą stawić się osobiście, bądź zastąpić przez pełnomocnika.

NATALJA KON-FEINBERGOWA
Adwokat

Syndyk ostateczny masy upadłości
7874 Wawrzyńca Kowalskiego.

SKRZYPCE

mandoliny, gitary, bałabajki, fu- terały i różne przybory najta- niej w księgarni „Polonia” So- snowiec „Hale Rozwoju”

7944

JEDYNE NAJTANSZE ZRODŁO ZAKUPU!

„RENOMA”

CENY JEDNOLITE! CENY JEDNOLITE!

Tel. 12-19 SOSNOWIEC, Modrzejowska 20 Tel. 12-19
(Bazar Centralny)

POLECA:

Wszelką galanterję jak: PONCZOCHY, SKARPETKI, REKAWICZKI, BIELIZNĘ DAMSKĄ, MĘSKĄ I DZIE- CINNĄ, SWETRY, TOREBKI, WELNĘ i td. w wielkim wyborze.

CODZIENNE NOWOŚCI! OBSŁUGA SOLIDNA!

Zwiedzanie Firmy „RENOMA” do kupna nie obowiązuje.

UWAGA! Nadszedł wielki transport bielizny try- kotażowej i Jegerowskiej po cenach okazjnych.

Zakład Ogrodniczy

JAN NOWAK

Sosnowiec, ul. Prez. Mościckiego 22.
Tel. 14-18.

Poleca w wielkim wyborze drzewka owocowe, ozdobne i krzewy różnego rodzaju. 7437

PRZEPROWADZKI

ZŁATWIA 5611

PRZEDSIĘBIORSTWO PRZEWOZOWE „WYGODA”

Sosnowiec, Piłsudskiego 48, telefon 10-14.

TEATR MIEJSKI

W SOSNOWCU telef. 2-03

Ceny miejsc

	Normalne	Popołud. i niższe
LOZE:	Zł. 3-80	Zł. 2-80
PARTER:		
1 i 2 rząd	3-80	2-80
3 — 5	3-—	2-20
6 — 8	2-50	1-80
9 — 11	1-80	1-30
12 — 13	1-—	1-—
14 — 16	0-80	0-80
AMFITEATR:		
1 — 2 rząd	0-80	0-80
3 — 5	0-60	0-60
GALERJA:	0-50	0-50
GARDEROBA 20 GR.		

Członkowie Towarzystwa przyjaciół teatru korzystają od cen powyższych z 30% zniżki. Składka członkowska wynosi zł. 2.50 kwartalnie.

500

książek powieściowych, beletrystycz- nych i naukowych, okazjnie tanio (do 75% zniżki) wyprzedaje księgarnia „Polonia” Sosnowiec Hale „Roz- woju” Niebawo okazja dla Bibliotek. Tamże okazjnie tanio do sprze- dania Encyklopedia Trzaski w 5-ciu tomach. 7943

PROSZEK z „KOGUTKIEM” (MIGRENO-NEURVOSIN)

USUWA NAJUPORCZYWSZY

BÓL GŁOWY

MIGRENĘ, NEURALGJĘ

BÓLE ZĘBÓW,

GRYPE, PRZEZIĘBIENIA

BÓLE ARTRETYCZNE, STAWOWE KOSTNE I T.P.

PROSZKI TE WYRABIAMY I W POSTACI TABLETEK.

ŻĄDACCIE ORYGINALNYCH PROSZKÓW z „KOGUTKIEM”

Koncesjonowane kursy

pisania na maszynach, czynne codziennie. Wpisy i informacje w księgarni „Polonia” Sosno- wiec „Hale Rozwoju” Tel. 5-36.

NERWOL

Chemika D-ra Franzosa, jedyny radykalny i wypróbowany środek (nacieranie) przeciw 7698

REUMATYZMOWI

kluciu z powodu przeziębienia, postrzało- wi, ischiasowi i t.p. Wszędzie do nabycia.

WYROB I GŁÓWNA SPRZEDAZ

APTEKA MIKOLASCHA

LWOW KOPERNIKA 1.

NIEUNIKNIONE STRATY

dla każdego przedsiębiorstwa pociąga za sobą

BRAK DOBREGO INFORMATORA

JEDYNYM CODZIENNYM INFORMATOREM

dla wszystkich branż jest od szeregu lat wydawnictwo

CODZIENNEJ GAZETY HANDLOWEJ

Informacje i wiadomości z dziedzin: Gospodarczej, Handlowej, i Finansowej. Stałe notowania giełdowe i towarowe. Żądajcie bezpłatnych numerów okazowych.

Wydawnictwo Agencji Wschodniej, Warszawa N. Świat 16 tel. 521-40.

